

Рік XI.

Р. 1902 кн. I.

Т. XLV.

ЗАПИСКИ

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА

виходять у Львові що два місяці під редакцією

МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО.

MITTHEILUNGEN

DER ŠEVČENKO-GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN IN LEMBERG

REDIGIRT VON

MICHAEL HRUŠEVŠKYJ.

XI Jahrgang.

1902, I B.

B. XLV.

Накладом Наукового Товариства імени Шевченка.

З друкарні Наукового Товариства імени Шевченка
під зарядом К. Беднарського.

Вийшло 26/II. 1902 с. с.

Стародавний Львовъ, 1860; Rzady Władysława Opolskiego na Rusi, 1864; Старинныи пути русско-угорскіи черезъ Карпаты и русско-польскіи черезъ Санъ и Вислу (Исслѣдованіе на поли отечественной географіи и исторіи), 1869; Kritische Blicke in die Geschichte der Karpathenvölker, 1871 (покійник перед смертю укладав собі плян другої частини сеї праці); O latopisach i kronikach ruskich i rusko-litewskich XV i XVI w. a zwłaszcza o latopisie „welikoho kniazstwa litowskoho i zomojtskoho“, 1882; Die Franciskanerkirche in Halicz, 1888; Smentarzyska predhistoryczne we wsiach Czechach i Wysocku, w powiecie Brodzkim, 1898; Das grosse prähistorische Gräberfeld in Czechy, Brodyer Bezirk, in Galizien, 1901.

Бувши одним із консерваторів пам'яток старини в східній Галичині, покійний лишив вдячну пам'ять по собі своїми численними розвідками й розкопками в околицях давнього Галича (особливо цінна його книга Trzy historyczne opisy Halicza, 1883, підставова праця в літературі старого Галича, і заложенням першого руського археологічного музею при Ставропіїї (від р. 1889), котрим він і до смерти дуже займав ся.

Смертельна хвороба (рак в жолудку) захопила покійника серед роботи. Старанний догляд родини, зручність лікарів вміли відвести фізичні страждання, і покійник до самого майже кінця не передчував близької смерті. Лежучи вже на смертній постелі ділив ся він зі мною плянами своїх праць, позачинаних, задуманих (між ними одна — по історії матеріяльних обставин сьвітського духовенства мала бути вже видрукована й чекала тільки малих змін, щоб вийти у сьвіт). Сим плянам уже не судило ся сповнитись...

М. Грушевський.

Мих. Сухомлінов — Ів. Жданов.

Некрольоґічна замітка.

Літом минушого року (уже по закінченню редакції останньої книжки наших Записок), петербурська академія наук понесла майже в однім часі дві страти: 8 липня с. ст. умер академік Сухомлінов, а 11 липня академік Жданов. Обидва полишили також визначний слід в науці староруського пись-

менства й тому мусять бути помянуті на сторонах нашого видавництва.

У Сухомлінова з староруською літературою звязана виключно майже перша половина його довгої, п'ятидесятилітньої наукової діяльності. До сього часу належить його голосна праця: О древней русской лѣтописи какъ памятникѣ литературномъ (1856), для свого часу клясична, хоч з теперішнього становища науки дивлячись, має вона ту кардинальну хибу, що характеризує не поодинокі складові частини літописи, а цілу її на купу. Два роки пізнійше вийшло його важне видання писань Кирила Туровського, зі вступною розвідкою (Рукописи гр. Уварова, II, 1, 1858). До сих ще років належать иньші його розвідки з староруського письменства — О сборникахъ подъ названіемъ Пчела (1853), О псевдонимахъ въ древнерусской словесности (1855), О преданіяхъ въ древнерусской лѣтописи (1861), і т. и. Пізнійше звернув ся він головню до студий над історією російської освіти й письменства XVIII—XIX в., і сі пізнійші праці для нас переважно не мають безпосередного інтересу.

У другогож покійника — ак. Жданова староруська література й поезія зіставали ся головним предметом студий все його жите. Перша, ще студентська праця його (1872), була присвячена Іларіоновому Слову о законѣ и благодати, але не була видана, хоч визначала ся, як каже урядова рецензія пк. Сухомлінова, дуже гарними прикметами. Жалувати за нею приходиться тим більше, що ся многоважна староруська памятка досі лишається без відповідного наукового оброблення. Обнявши катедру руської літератури в Києві (1879—1882) Жданов з запалом займається староруською поезією — виходять його праці: Русская поэзія¹ въ домонгольскую эпоху (1879), Литература Слова о полку Игоревѣ (1880), Палея (1881 — критична стаття), Къ литературной исторіи русской былевой поэзіи (1881). Українська й великоросійська народня поезія стає від тепер головним предметом його студий — її присвячена й головна його праця — Русскій былевой эпосъ (1895), що з рештою збирає до купи поодинокі розвідки його в сім питанню, й між иньшим багато займає ся українськими піснями про кн. Романа й Мономаховою легендою.

Пк. Сухомлінов спочив в літах, яких не кождому доля дозволяє дожити, пк. Жданов — в розмірно молодім віці, в се-

редині шестого десятку, коли наука могла багато ще від нього надіяти ся, тим більше що покійник на публікації був скупий і можна було все чекати богатих результатів його студий; тим прикрійша ся втрата для науки староруського письменства.

М. Грушевський.
